

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2025-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämistä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Diak toimii sosiaalisen kestävyuden korkeakouluna tarjoamalla koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa niin sosiaali- ja terveysaloilla kuin tulkkauksen ja kirkon aloillakin.

Diak tarjoaa saavutettavat korkeakouluopinnot erilaisista taustoista tuleville opiskelijoille ja lisää koulutuksellista tasa-arvoa tavoitteenaan kansallisen osaamistason kasvattaminen. Diak kehittää vaikuttavia innovatiivisia ratkaisuja osaamisalueillaan.

Diak on määritellyt tutkimus- ja kehittämisohjelmikseen "Sosiaaliset innovaatiot ja vaikuttavat hyvinvointipalvelut" sekä "Diakonia ja monimuotoisuus". Ohjelmien sisällöllisinä painopisteinä ovat palvelujärjestelmän synteeminen ja asiakaslähtöinen kehittäminen, ennaltaehkäisevien ja yhteisölähtöisten työkäytäntöjen ja menetelmien kehittäminen, asiantuntemuksen vahvistaminen väestöryhmien välisten sosiaalisten etäisyyksien kaventamiseksi sekä yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistäminen.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Sosiaalisen kestävyiden korkeakoulu

Diak lisää vaikuttavuusosaamista toimintansa kaikilla osa-alueilla. Diak tuottaa tutkimus- ja kehittämisohjelmillaan uutta tutkimustietoa ja innovaatioita eriarvoisuuden kaventamiseksi ja sosiaalisen kestävyiden vahvistamiseksi. Diak toimii aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä kumppanuusverkostoissa ja ekosysteemeissä. Diak vahvistaa kyvykkyytään kehittää sosiaalisesti kestäviä ja vaikuttavuusohjattuja hyvinvointipalveluita ja toimintamalleja.

Saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta edistävä korkeakoulu

Diak kehittää koulutustaan vahvistamalla saavutettavuutta, opintopolkujen joustavuutta ja läpäisevyyttä sekä yhdenvertaisia oppimisen mahdollisuuksia. Diak tarjoaa opintopolkua erityisesti aliedustetuille ryhmille ja vähemmistöille. Diak edistää monipuolista opiskelijaj- ja harjoitteluliikkuvuutta erilaiset opiskelijaprofiilit huomioiden. Kansainvälisille opiskelijoille rakennetaan sujuvat ja joustavat opintopolut, joissa painotetaan kielikoulutusta, digi- ja etäopintoja, työelämässä vaadittavaa monipuolista osaamista sekä asettautumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Jatkuvan oppimisen sisällöissä painotetaan sosiaalista kestävyttä, eriarvoisuuden kaventamista ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tavoitteena on hyödyntää digitalisaatiota tehokkaasti kaikessa korkeakoulun toiminnassa.

Diak on mukana kansallisessa kehittämistyössä terveysalan pätevoittämiskoulutusmallin kehittämiseksi ja laajentamiseksi sosiaalialan koulutukseen. Työelämän kanssa kehitetään innovatiivisia uusia käytänteitä hyödyntäen laaja-alaisesti moninaisuutta ja monikulttuurisuutta.

Laadukkaan osaamisen ja arvostavan kohtaamisen korkeakoulu

Diakin tarjoama koulutus vastaa tutkittuihin työelämän tarpeisiin ja kohdentuu erityisesti valmistuneiden edellytyksiin toimia haavoittuvimpien ryhmien kanssa. Samalla vahvistetaan valmistuneiden sitoutumista vaativiin sote-alojen tehtäviin, eriarvoisuuden ehkäisemiseen ja ihmisarvoisen elämän puolustamiseen.

Diakin toiminnan kehittämisessä painottuvat kohtaamisosaaminen, sosiaalinen kestävyys ja vaikuttavuus. Korkeakoulun johtamisessa tämä edellyttää myönteisen ja merkityksellisen työntekijä- ja opiskelijakokemuksen vahvistamista. Tavoitteena on AVOP -kyselyssä opiskelutyytyväisyyden hyväksi arvioineiden (arvio 4 ja yli) osuuden pitäminen yli 90 %:ssa.

Strategiset kumppanuudet

Diak tiivistää yhteistyötä korkeakoulujen, elinkeinoelämän sekä kolmannen sektorin ja sosiaali- ja terveysalan organisaatioiden kanssa korkeakoulun kyvykkyyksien ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Diakin tavoitteena on syventää pitkäaikaista yhteistyötään norjalaisen VID Specialized Universityn (VID vitenskapelige høyskole) kanssa. 4Q-yhteistyössä (Arcada, Diak, Humak ja KAMK), yhdistetään korkeakoulujen asiantuntemusta, osaamista ja resursseja sekä parannetaan koulutuksen saavutettavuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yhteistyön painopisteitä ovat digitaalisten ratkaisujen kehittäminen, vaikuttavien opintopolkujen luominen, koulutusviennin, kansainvälisten opiskelijoiden integroinnin ja markkinoinnin tehostaminen sekä yhteistyön vaikuttavuuden seuraaminen. Tavoitteena on tarjota laajasti korkeakoulupalveluja sekä Suomessa että kansainvälisesti, monipuolistaa koulutustarjontaa ja vastata innovatiivisilla ratkaisulla yhteiskunnallisiin haasteisiin. Korkeakoulut kehittävät yhteisen palvelualustan ja toimintamallin, joka tehostaa ammattikorkeakoulujen keskeisten toimintojen - tutkintokoulutuksen, jatkuvan oppimisen ja TKI-toiminnan - toteuttamista. Kumppanuuden koordinaattorina toimii KAMK.

Diakin ja Humakin yhteistyötä suunnataan tulkkauksen lisäksi kansalaistoiminnan ja palvelujärjestelmien väliseen systeemiseen yhteentoimivuuteen sekä yhteisövaikuttavien toimintamallien kehittämiseen. Yhteistyö sovitetaan yhteen alkavan 4Q-kumppanuuden kanssa.

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Ulkopuolinen T&K-toiminnan rahoitus, milj. euroa	4,0	3,8	4,2	4,4	4,5
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	0	0,038	0,042	0,088	0,135
KV-tutkinto-opiskelijat, lkm.	185	200	225	250	300
Valmistuneiden kv-opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	78	78	78	80	80
Uudet ensikertalaiset opiskelijat, %	71	73	75	77	80

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ammattikorkeakoulututkinnot	800	1 100
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	800	
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet		
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	100	120

Ammattikorkeakoulu vastaa osaajapulaan muun muassa seuraavin toimin:

Ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutuksen sisäänotto pidetään vähintään vuoden 2022 tasolla.

Ammattikorkeakoulu huolehtii osaltaan sosionomikoulutuksessa varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuden tuottavien opintojen (vähintään 60 opintopistettä) riittävästä tarjonnasta ja vetovoimasta.

Ammattikorkeakoulu tarjoaa Suomessa säänneltyyn ammattiin ulkomailla kouluttautuneille mahdollisuuksia täydentää osaamista niin, että se vastaa toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksia.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (171/2024) perusteella yhteensä 22 594 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 20 605 000 euroa.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 650 000 euroa vuonna 2025 ja 650 000 euroa/v. vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin ammattikorkeakoulun strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

Korkeakoulun digikyvykkyyden vahvistaminen 250 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Korkeakoulun kansainvälistymisen vahvistaminen 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Korkeakoulutettujen osuuden kasvattaminen sekä opiskelijoiden ja henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen (erityisesti läpäisyn parantaminen, aliedustettujen ryhmien opintopolut sekä opiskelijoiden vertaistuki/opintososionomimalli) 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Ammattikorkeakoulujen 4Q-yhteistyö (Arcada, DIAK, Humak, KAMK) strategisen ja toiminnallisen kumppanuuden vahvistamiseksi ja resurssien käytön tehostamiseksi 800 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.
Rahoitus on osoitettu kokonaisuudessaan koordinaatiosta vastaavalle Kajaanin ammattikorkeakoululle

Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi 1 339 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulun muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakoululle aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Hannu Harri
Hallituksen puheenjohtaja

Ulla Mäkeläinen
Opetusneuvos

Elina Juntunen
Rehtori